با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت



ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه



irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام حسابداری صنعتی دوازدهم
فصل ششم

عنوان فصل: هزینه‌یابی سفارشات

از صفحه‌ی ۱۶۵ تا صفحه‌ی ۱۹۴ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل هزینه‌یابی سفارشات آمده است.
مباحث فصل: سیستم هزینه‌یابی سفارشات، روش‌های هزینه‌یابی، کارت هزینه سفارش و ثبت‌های حسابداری

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۸۶ · پرسش — سیستم‌های هزینه‌یابی ۷

۲ صفحه ۱۸۶ · پرسش — اختیار حسابدار ۷

۳ صفحه ۱۸۶ · پرسش — کاربرد سفارشات ۷

۴ صفحه ۱۸۶ · پرسش — مشخصات کارت هزینه سفارش ۸

۵ صفحه ۱۸۶ · پرسش — هدف کارت هزینه ۸

۶ صفحه ۱۸۶ · پرسش — نوع سود و زیان دوره ۸

۷ صفحه ۱۸۶ · پرسش — سود سفارش خاص ۸

۸ صفحه ۱۸۶ · پرسش — سود هر واحد ۹

۹ صفحه ۱۸۶ · پرسش — عوامل کارت هزینه ۹

۱۰ صفحه ۱۸۶ · پرسش — روش‌های محاسبه بهای تمام‌شده ۹

۱۱ صفحه ۱۸۶ · پرسش — تفاوت روش‌ها ۱۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۲ صفحه ۱۸۶ · پرسش — هزینه‌یابی واقعی ۱۰
۱۳ صفحه ۱۸۶ · پرسش — هزینه‌یابی نرمال ۱۰
۱۴ صفحه ۱۸۶ · پرسش — هزینه‌یابی استاندارد ۱۰
۱۵ صفحه ۱۸۶ · پرسش — حساب‌های بدهکار و بستانکار ۱۱
۱۶ صفحه ۱۸۶ · پرسش — اسناد هزینه‌یابی سفارش ۱۱
۱۷ صفحه ۱۸۶ · پرسش — اشکال سربار واقعی ماهانه ۱۱
۱۸ صفحه ۱۸۶ · پرسش — صدور مواد به تولید ۱۲
۱۹ صفحه ۱۸۶ · پرسش — بستن بهای تمام‌شده و فروش ۱۲
۲۰ صفحه ۱۸۶ · پرسش — منبع کسر یا اضافه جذب ۱۲
۲۱ صفحه ۱۸۶ · پرسش — نرخ مشترک یا جداگانه ۱۲
۲۲ صفحه ۱۸۶ · پرسش — اشکال نرخ مشترک ۱۳
۲۳ صفحه ۱۸۷ · چهارگزینه‌ای — عوامل واقعی نرمال ۱۳
۲۴ صفحه ۱۸۷ · چهارگزینه‌ای — زمان محاسبه سربار سفارش ۱۳

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۲۵ صفحه ۱۸۷ · چهارگزینه‌ای — صدور مواد مستقیم ۱۳

۲۶ صفحه ۱۸۷ · چهارگزینه‌ای — منشأ کسر یا اضافه جذب ۱۴

۲۷ صفحه ۱۸۷ · چهارگزینه‌ای — خرید مواد غیرمستقیم ۱۴

۲۸ صفحه ۱۸۷ · چهارگزینه‌ای — فوق‌العاده اضافه‌کاری سفارش ۱۴

۲۹ صفحه ۱۸۷ · چهارگزینه‌ای — بهای تمام‌شده سفارش 51 ۱۵

۳۰ صفحه ۱۸۸ · چهارگزینه‌ای — بهای اولیه ۱۵

۳۱ صفحه ۱۸۸ · چهارگزینه‌ای — هزینه تبدیل ۱۶

۳۲ صفحه ۱۸۸ · چهارگزینه‌ای — بهای تمام‌شده کالای ساخته‌شده ۱۶

۳۳ صفحه ۱۸۸ · چهارگزینه‌ای — مواد مصرفی ۱۶

۳۴ صفحه ۱۸۹ · چهارگزینه‌ای — خرید مواد ۱۷

۳۵ صفحه ۱۸۹ · چهارگزینه‌ای — بهای کالای فروش‌رفته ۱۷

۳۶ صفحه ۱۸۹ · چهارگزینه‌ای — طبقه دستمزد غیرمستقیم ۱۷

۳۷ صفحه ۱۸۹ · چهارگزینه‌ای — موجودی در جریان ساخت پایان ۱۸

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۳۸ صفحه ۱۸۹ · مسئله — مسئله 6-1 ..... ۱۸

۳۹ صفحه ۱۹۰ · مسئله — مسئله 6-2 ..... ۱۹

۴۰ صفحه ۱۹۰ · مسئله — مسئله 6-3 ..... ۲۲

۴۱ صفحه ۱۹۱ · مسئله — مسئله 6-4 ..... ۲۳

۴۲ صفحه ۱۹۲ · مسئله — مسئله 6-5 ..... ۲۵

۴۳ صفحه ۱۹۲ · مسئله — مسئله 6-6 ..... ۲۶

۴۴ صفحه ۱۹۳ · مسئله — مسئله 6-7 ..... ۲۷

۴۵ صفحه ۱۹۳ · مسئله — مسئله 6-8 ..... ۲۸

۴۶ صفحه ۱۹۴ · مسئله — مسئله 6-9 ..... ۲۹

۴۷ صفحه ۱۹۴ · مسئله — مسئله 6-10 ..... ۳۰

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱ـ برای محاسبه بهای تمام‌شده محصول چند سیستم اصلی وجود دارد؟ آنها را نام ببرید.

دو سیستم اصلی وجود دارد: **1ـ سیستم هزینه‌یابی سفارشات (سفارش کار)** و **2ـ سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای (واحدی)**.

۲ صفحه ۱۸۶ پرسش

۲ـ آیا استفاده از یک سیستم هزینه‌یابی در اختیار حسابدار است؟ توضیح دهید.

خیر. نحوه تولید در هر کارخانه مشخص می‌کند که باید از کدام سیستم استفاده شود: اگر محصولات بنا به سفارش مشتری و متفاوت تولید شوند، سیستم هزینه‌یابی سفارشات و اگر محصولات مشابه به‌صورت انبوه و در مراحل پیوسته ساخته شوند، سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای مناسب است؛ هر سیستم فقط در واحدی که با شرایط آن منطبق باشد قابل اجراست.

۳ صفحه ۱۸۶ پرسش

۳ـ سیستم هزینه‌یابی سفارشات در چه شرایط و در کدام واحدهای تولیدی کاربرد دارد؟ ضمن شرح مطلب سه نمونه را نام ببرید.

این سیستم در کارخانه‌هایی به‌کار می‌رود که محصولات تولیدشده با هم تفاوت دارند؛ یعنی محصول بنا به سفارش مشتری تولید می‌شود و سفارش‌های مختلف (یک واحد محصول یا گروهی از محصولات مشابه) از هم متفاوت‌اند. نمونه‌ها:

1. کشتی‌سازی و هواپیماسازی
2. تولیدکنندگان لوازم فلزی و چوبی (میز، صندلی، مبل، کابینت)
3. پیمانکاری (جاده‌سازی، پل‌سازی، ساختمان‌سازی)

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت
این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۴ صفحه ۱۸۶ پرسش

۴ـ مشخصات یک کارت هزینه سفارش را شرح دهید.

برای هر سفارش یک کارت جداگانه در نظر گرفته می‌شود که شامل: شماره سفارش، نام مشتری، تاریخ شروع و تحویل، تعداد و مشخصات سفارش، بهای فروش یک واحد؛ سپس برای هر دایره تولیدی ستون‌های مواد مستقیم، کار مستقیم و سربار ساخت (تاریخ، شرح، مبلغ و جمع) و در پایان «خلاصه هزینه‌ها» (جمع مواد، کار و سربار هر دایره و جمع کل) است.

۵ صفحه ۱۸۶ پرسش

۵ـ از کارت هزینه سفارش به چه منظور استفاده می‌شود؟

برای محاسبه بهای تمام‌شده هر سفارش به‌صورت جداگانه: همه هزینه‌های مواد، دستمزد و سربار هر سفارش در کارت ثبت می‌شود و پس از تکمیل سفارش، جمع کارت بهای تمام‌شده آن را نشان می‌دهد؛ با مقایسه آن با بهای فروش سود یا زیان هر سفارش به‌دست می‌آید.

۶ صفحه ۱۸۶ پرسش

۶ـ سود یا زیان واحد تولیدی که در پایان دوره یا در زمان‌های کوتاه‌تر محاسبه می‌شود نشان‌دهنده چه نوع سود و زیانی است؟ شرح دهید.

سود یا زیان کلی (ناخالص یا خالص) واحد تولیدی برای کل فعالیت دوره است، نه برای یک سفارش خاص؛ سود و زیان تمام سفارش‌های فروش‌رفته و سایر عملیات در آن در هم ادغام شده است.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۷ صفحه ۱۸۶ پرسش

۷ـ آیا سود یا زیان واحد تولیدی که در پایان دوره محاسبه شده، سود یا زیان حاصل از تولید و فروش یک سفارش خاص را به‌صورت جداگانه نشان می‌دهد؟ شرح دهید.

خیر. سود یا زیان کلی دوره، سود هر سفارش را جداگانه مشخص نمی‌کند. برای تعیین سود یا زیان هر سفارش باید بهای تمام‌شده همان سفارش از کارت هزینه سفارش با بهای فروش آن مقایسه شود.

۸ صفحه ۱۸۶ پرسش

۸ـ سود یا زیان حاصل از فروش یک واحد از هر سفارش به چه صورت محاسبه می‌شود؟ با ارائه یک مثال شرح دهید.

ابتدا بهای تمام‌شده یک واحد = بهای تمام‌شده سفارش ÷ تعداد محصول سفارش‌شده؛ سپس سود هر واحد = بهای فروش یک واحد − بهای تمام‌شده یک واحد.

مثال: بهای تمام‌شده 40 دستگاه ماشین تحریر 6,400,000 ریال است ← بهای هر دستگاه = 6,400,000 ÷ 40 = 160,000 ریال. اگر هر دستگاه 200,000 ریال فروخته شود، سود هر واحد = 200,000 − 160,000 = 40,000 ریال.

۹ صفحه ۱۸۶ پرسش

۹ـ در کارت هزینه سفارش کدام یک از عوامل مربوط به یک سفارش درج می‌گردد؟ شرح دهید.

هر سه عامل بهای تمام‌شده: **مواد مستقیم** (با استفاده از حواله انبار)، **کار یا دستمزد مستقیم** (با استفاده از کارت اوقات کار) و **سربار ساخت** جذب‌شده (با نرخ جذب سربار) در بخش مربوط به هر دایره درج می‌شود و در خلاصه هزینه‌ها جمع می‌گردد.

۱۰ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۰ـ روش‌های محاسبه بهای تمام‌شده در سیستم هزینه‌یابی سفارشات را نام ببرید.

1. روش هزینه‌یابی واقعی
2. روش هزینه‌یابی نرمال
3. روش هزینه‌یابی استاندارد

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۱ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۱ـ چه تفاوت‌هایی بین روش‌های محاسبه بهای تمام‌شده محصول وجود دارد؟ شرح دهید.

عامل هزینه	واقعی	نرمال	استاندارد
مواد اولیه مستقیم	واقعی	واقعی	استاندارد
کار یا دستمزد مستقیم	واقعی	واقعی	استاندارد
سربار ساخت	واقعی	برآوردی (نرخ جذب)	استاندارد

۱۲ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۲ـ در روش هزینه‌یابی واقعی عوامل هزینه شامل مواد، دستمزد و سربار با چه قیمتی به حساب‌ها منظور می‌شود؟

هر سه عامل (مواد، دستمزد و سربار) با مبلغ **واقعی** هزینه‌های مصرف‌شده در دوره به حساب‌ها منظور می‌شود.

۱۳ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۳ـ در روش هزینه‌یابی نرمال عوامل هزینه به چه قیمتی در حساب‌ها منظور می‌شوند؟

مواد و دستمزد مستقیم با مبلغ **واقعی** و سربار ساخت با نرخ از پیش تعیین‌شده (نرخ جذب سربار) یعنی مبلغ **برآوردی (جذب‌شده)** به حساب کنترل سفارشات در جریان ساخت بدهکار می‌شود.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۴ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۴ـ در روش هزینه‌یابی استاندارد، عوامل هزینه به چه قیمتی به حساب‌ها منظور می‌شوند؟

همه عوامل (مواد، دستمزد و سربار) بر اساس استانداردهای از پیش تعیین‌شده (نرخ، مصرف و ساعت کار استاندارد) به حساب کنترل کالای در جریان ساخت بدهکار می‌شوند و اختلاف آنها با هزینه واقعی به‌عنوان انحراف محاسبه می‌شود.

۱۵ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۵ـ در روش‌های هزینه‌یابی عوامل هزینه به کدام حساب بدهکار و به کدام حساب بستانکار می‌شود؟ توضیح دهید.

مواد مستقیم، دستمزد مستقیم و سربار جذب‌شده به حساب **کنترل سفارشات در جریان ساخت** بدهکار و به‌ترتیب حساب‌های کنترل موجودی مواد، کنترل هزینه حقوق و دستمزد و کنترل سربار ساخت بستانکار می‌شود (دفتر معین: حساب هر سفارش بدهکار). مواد و دستمزد غیرمستقیم و هزینه‌های واقعی سربار به حساب کنترل سربار ساخت بدهکار می‌گردد.

۱۶ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۶ـ سه سند و مدرک لازم در هزینه‌یابی سفارشات را نام ببرید.

1. برگ درخواست مواد از انبار (حواله انبار)
2. کارت حساب مواد
3. کارت حضور و غیاب و کارت اوقات کار

۱۷ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۷ـ استفاده از هزینه‌های واقعی سربار کارخانه در ماه‌های مختلف چه اشکالی در محاسبه بهای تمام‌شده محصول به‌وجود می‌آورد؟ توضیح دهید.

1. مبلغ واقعی بسیاری از هزینه‌های سربار تا پایان دوره مالی مشخص نمی‌شود.
2. بعضی هزینه‌ها (تعمیر ساختمان و ماشین‌آلات، استهلاک پس از خرید ماشین جدید) از ماهی به ماه دیگر تغییر می‌کنند و ممکن است در ماهی صفر و در ماه دیگر مبلغ زیادی باشند؛ در نتیجه بهای تمام‌شده یک واحد محصول در ماه‌های مختلف تغییر می‌کند.
3. بهای تمام‌شده هر سفارش باید بلافاصله پس از تکمیل آن محاسبه شود.

به همین دلیل نرخ جذب سربار در ابتدای دوره محاسبه می‌شود.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۸ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۸ـ زمان صدور مواد مستقیم و غیرمستقیم به تولید، کدام حساب‌ها بدهکار می‌شوند؟

مواد مستقیم: **کنترل سفارشات در جریان ساخت** بدهکار (در معین حساب هر سفارش)؛ مواد غیرمستقیم: **کنترل سربار ساخت** بدهکار؛ و در هر دو حالت حساب کنترل موجودی مواد بستانکار می‌شود.

۱۹ صفحه ۱۸۶ پرسش

۱۹ـ در پایان دوره مالی حساب‌های بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته و فروش با کدام حساب بسته می‌شوند؟ توضیح دهید.

حساب بهای تمام‌شده سفارشات فروش‌رفته و حساب فروش، در پایان دوره به حساب «فروش» یا «خلاصه حساب سود و زیان» بسته می‌شوند (فروش بدهکار و بهای تمام‌شده بستانکار) تا سود یا زیان ناخالص دوره مشخص گردد.

۲۰ صفحه ۱۸۶ پرسش

۲۰ـ کسر یا اضافه جذب سربار از مقایسه کدام گروه از هزینه‌ها به دست می‌آید؟

از مقایسه **هزینه‌های واقعی سربار** (طرف بدهکار کنترل سربار ساخت) با **سربار ساخت جذب‌شده** (طرف بستانکار).

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲۱ صفحه ۱۸۶ پرسش

۲۱ـ اگر مشخصات دوایر تولیدی از هر نظر یکسان باشد، به نظر شما باید برای این قبیل دوایر یک نرخ جذب سربار مشترک محاسبه شود یا برای هر دایره نرخ جداگانه؟ شرح دهید.

اگر مشخصات دوایر در همه جهات (نوع کار، ماشین‌آلات، هزینه و مبنا) یکسان باشد، نرخ مشترک تفاوتی با نرخ‌های جداگانه ندارد و محاسبه را ساده می‌کند و می‌توان یک نرخ مشترک به‌کار برد؛ ولی در عمل چون معمولاً دوایر یکسان نیستند، محاسبه نرخ جداگانه برای هر دایره دقیق‌تر است و برای کنترل هزینه‌ها بهتر می‌باشد.

۲۲ صفحه ۱۸۶ پرسش

۲۲ـ اگر دوایر تولیدی دارای مشخصات یکسان نباشند، محاسبه نرخ جذب سربار مشترک برای این قبیل دوایر چه اشکالاتی را به همراه خواهد داشت؟ شرح دهید.

چون سربار و مبنای هر دایره (ماشین‌آلات، دستمزد، ساعت کار) متفاوت است، نرخ مشترک بهای تمام‌شده را غیرواقعی می‌کند: سفارشی که بیشتر در دایره پرهزینه کار شده، سربار کمتر از واقع و سفارشی که در دایره کم‌هزینه ساخته شده، سربار بیشتر از واقع جذب می‌کند؛ در نتیجه بهای تمام‌شده و سود هر سفارش نادرست و کنترل هزینه هر دایره و کسر یا اضافه جذب سربار هر دایره نامشخص می‌شود.

۲۳ صفحه ۱۸۷ چهارگزینه‌ای

۱ـ کدام یک از عوامل تشکیل‌دهنده بهای تمام‌شده در روش هزینه‌یابی نرمال بر اساس مبلغ واقعی به حساب‌ها منظور می‌شود؟

الف) مواد اولیه، سربار ساخت ب) مواد اولیه، دستمزد مستقیم

ج) فقط مواد اولیه د) فقط دستمزد مستقیم

پاسخ درست: **گزینه «ب»**

در روش نرمال مواد و دستمزد مستقیم با مبلغ واقعی و سربار با نرخ از پیش تعیین‌شده (برآوردی) ثبت می‌شود.

۲۴ صفحه ۱۸۷ چهارگزینه‌ای

۲ـ سربار جذب‌شده هر سفارش چه موقع محاسبه می‌شود؟

الف) در ابتدای دوره مالی ب) در پایان دوره مالی

ج) پس از تکمیل سفارش د) زمان فروش سفارش

پاسخ درست: **گزینه «ج»**

طبق متن کتاب، سربار ساخت جذب‌شده هر سفارش پس از تکمیل سفارش محاسبه و به حساب کنترل سفارش در جریان ساخت منظور می‌شود.

۲۵ صفحه ۱۸۷ چهارگزینه‌ای

۳ـ به ازای مواد مستقیم صادره به تولید برای ساخت سفارشات کدام حساب بدهکار می‌شود؟

الف) موجودی کالای ساخته‌شده ب) کنترل سربار ساخت

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

ج) هزینه‌های واقعی انجام‌شده د) کنترل سفارشات در جریان ساخت

پاسخ درست: **گزینه «د»**

مواد مستقیم صادره به حساب کنترل سفارشات در جریان ساخت بدهکار و کنترل موجودی مواد بستانکار می‌شود.

۲۶ صفحه ۱۸۷ چهارگزینه‌ای

۴ـ کسر یا اضافه جذب سربار از اختلاف کدام یک از موارد زیر به دست می‌آید؟

الف) هزینه‌های واقعی انجام‌شده و سربار ساخت پیش‌بینی‌شده

ب) هزینه‌های واقعی انجام‌شده یا سربار ساخت جذب‌شده

ج) سربار ساخت پیش‌بینی‌شده و سربار ساخت جذب‌شده

د) سربار ساخت واقعی با نرخ جذب سربار

پاسخ درست: **گزینه «ب»**

کسر یا اضافه جذب = سربار ساخت جذب‌شده - سربار ساخت واقعی؛ یعنی اختلاف هزینه‌های واقعی با سربار جذب‌شده. (در متن گزینه «ب» حرف «یا» به‌جای «با» آمده است.)

۲۷ صفحه ۱۸۷ چهارگزینه‌ای

۵ـ در سیستم هزینه‌یابی سفارشات با استفاده از روش هزینه‌یابی نرمال، مواد غیرمستقیم خریداری‌شده به کدام یک از این حساب‌ها بدهکار می‌شود؟

الف) کنترل سربار ساخت ب) کنترل کالای در جریان ساخت

ج) کنترل موجودی مواد د) سربار ساخت جذب‌شده

پاسخ درست: **گزینه «ج»**

خرید مواد (مستقیم و غیرمستقیم) به حساب کنترل موجودی مواد بدهکار می‌شود؛ مواد غیرمستقیم هنگام صدور به تولید به کنترل سربار ساخت بدهکار می‌گردد.

۲۸ صفحه ۱۸۷ چهارگزینه‌ای

۶ـ فوق‌العاده دستمزد اضافه‌کاری کارگران به کدام یک از دلایل زیر می‌تواند به حساب سفارش خاص منظور شود؟

الف) عقب‌ماندگی تولید به علت قطع جریان برق

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ب) تقاضای سفارش‌دهنده مبنی بر تحویل زودتر سفارش

ج) افزایش میزان تولید

د) عدم برنامه‌ریزی صحیح تولید از سوی مدیران

پاسخ درست: **گزینه «ب»**

اگر اضافه‌کاری به درخواست مشتری برای تحویل زودتر سفارش باشد، فوق‌العاده مستقیماً به همان سفارش مربوط است؛ در سایر موارد به سربار می‌رود.

۲۹ صفحه ۱۸۷ چهارگزینه‌ای

۷ـ شرکت تولیدی گرجی بهای تمام‌شده محصول را بر اساس سیستم سفارشات و روش هزینه‌یابی نرمال محاسبه می‌کند. محصولات در دو دایره الف و ب تولید می‌شوند و نرخ جذب سربار دایره الف 50% دستمزد مستقیم و برای دایره ب 150% دستمزد مستقیم است. هزینه‌های سفارش (51): دایره الف: مواد 75,000؛ کار مستقیم ؟؛ سربار 18,000. دایره ب: مواد 30,000؛ کار مستقیم 12,000؛ سربار ؟. بهای تمام‌شده سفارش (51) چند ریال است؟

الف) 162,000 ب) 177,000 ج) 204,000 د) 189,000

پاسخ درست: **گزینه «د»**

دایره الف: کار مستقیم = 18,000 ÷ 50% = 36,000 ← جمع = 75,000 + 36,000 + 18,000 = 129,000

دایره ب: سربار = 150% × 12,000 = 18,000 ← جمع = 30,000 + 12,000 + 18,000 = 60,000

بهای تمام‌شده سفارش = 129,000 + 60,000 = 189,000 ریال

۳۰ صفحه ۱۸۸ چهارگزینه‌ای

اطلاعات شرکت نامجو در سال جاری: موجودی مواد اولیه اول/پایان دوره 190,000 / 150,000؛ کالای در جریان ساخت 120,000 / 85,000؛ کالای ساخته‌شده 265,000 / 210,000؛ خرید مواد اولیه 410,000؛ دستمزد مستقیم 350,000؛ نرخ ساعتی دستمزد 25 ریال؛ نرخ جذب سربار در هر ساعت 8 ریال. (برای سؤالات 8، 9 و 10)

۸ـ بهای اولیه محصولات ساخته‌شده چه مبلغ است؟

الف) 720,000 ریال ب) 370,000 ریال ج) 800,000 ریال د) 450,000 ریال

پاسخ درست: **گزینه «ج»**

مواد مصرفی = 190,000 + 410,000 − 150,000 = 450,000

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

بهای اولیه = مواد مستقیم + دستمزد مستقیم = 450,000 + 350,000 = 800,000 ریال

۳۱ صفحه ۱۸۸ چهارگزینه‌ای

۹ـ (با اطلاعات سؤال 8) هزینه تبدیل محصولات ساخته‌شده چه مبلغ است؟

الف) 522,000 ریال ب) 562,000 ریال ج) 462,000 ریال د) 350,000 ریال

پاسخ درست: **گزینه «ج»**

ساعت کار مستقیم = 350,000 ÷ 25 = 14,000 ساعت ← سربار جذب‌شده = 14,000 × 8 = 112,000

هزینه تبدیل = دستمزد مستقیم + سربار = 350,000 + 112,000 = 462,000 ریال

۳۲ صفحه ۱۸۸ چهارگزینه‌ای

۱۰ـ (با اطلاعات سؤال 8) بهای تمام‌شده کالای ساخته‌شده چه مبلغ است؟

الف) 877,000 ریال ب) 947,000 ریال ج) 912,000 ریال د) 1,002,000 ریال

پاسخ درست: **گزینه «ب»**

هزینه‌های تولید = 450,000 + 350,000 + 112,000 = 912,000

بهای تمام‌شده کالای ساخته‌شده = 120,000 (در جریان ساخت اول) + 912,000 − 85,000 (پایان) = 947,000 ریال

۳۳ صفحه ۱۸۸ چهارگزینه‌ای

اطلاعات کارخانه آزمایش: موجودی مواد اولیه اول/پایان دوره 420,000 / 480,000؛ کالای در جریان ساخت 500,000 / 700,000؛ کالای ساخته‌شده 950,000 / 650,000؛ دستمزد مستقیم 550,000؛ سربار ساخت جذب‌شده 250,000؛ بهای تمام‌شده کالای ساخته‌شده 2,700,000. (برای سؤالات 11، 12 و 13)

۱۱ـ مواد مصرفی طی دوره چه مبلغ است؟

الف) 1,300,000 ریال ب) 2,100,000 ریال

ج) 2,900,000 ریال د) 2,400,000 ریال

پاسخ درست: **گزینه «ب»**

بهای کالای ساخته‌شده = در جریان ساخت اول + مواد + دستمزد + سربار − در جریان ساخت پایان

2,700,000 = 500,000 + مواد + 550,000 − 250,000 − 700,000

مواد مصرفی = 2,700,000 – 600,000 = 2,100,000 ریال

۳۴ صفحه ۱۸۹ چهارگزینه‌ای

۱۲ـ (با اطلاعات سؤال 11) بهای مواد خریداری‌شده چه مبلغ است؟

الف) 2,460,000 ریال ب) 1,360,000 ریال

ج) 2,160,000 ریال د) 2,960,000 ریال

پاسخ درست: **گزینه «ج»**

مواد مصرفی = موجودی اول + خرید – موجودی پایان ← خرید ← 480,000 – 420,000 = 2,100,000

= 2,100,000 + 60,000 = 2,160,000 ریال

۳۵ صفحه ۱۸۹ چهارگزینه‌ای

۱۳ـ (با اطلاعات سؤال 11) بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته چه مبلغ است؟

الف) 3,800,000 ریال ب) 3,200,000 ریال

ج) 2,400,000 ریال د) 3,000,000 ریال

پاسخ درست: **گزینه «د»**

بهای کالای فروش‌رفته = کالای ساخته‌شده اول + بهای کالای ساخته‌شده – کالای ساخته‌شده پایان =

950,000 + 2,700,000 – 650,000 = 3,000,000 ریال

۳۶ صفحه ۱۸۹ چهارگزینه‌ای

۱۴ـ دستمزد غیرمستقیم جزء کدام یک از موارد زیر است و در چه گروهی طبقه‌بندی می‌شود؟

الف) هزینه‌های دوره ب) بهای اولیه ج) هزینه‌های سربار د) هزینه تبدیل

پاسخ درست: **گزینه «ج»**

دستمزد غیرمستقیم جزء هزینه‌های سربار ساخت است (در هزینه تبدیل هم می‌آید، ولی گروه طبقه‌بندی آن سربار است).

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

۳۷ صفحه ۱۸۹ چهارگزینه‌ای

۱۵ـ کارخانه تولیدی اروند اطلاعات زیر را در پایان دوره اعلام کرده است. دو سفارش 10 و 11 در جریان ساخت است: سفارش 10: مواد 20,000؛ کار مستقیم 14,000؛ سفارش 11: مواد 30,000؛ کار مستقیم 16,000؛ نرخ جذب سربار 50% دستمزد برای هر دو. در پایان دوره پس از مشخص‌شدن هزینه‌های واقعی، سربار واقعی سفارش (10) 8,000 و سفارش (11) 5,000 ریال است. اگر سفارش (10) در پایان دوره تکمیل شده باشد، مانده حساب موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره بر اساس روش نرمال کدام است؟

الف) 95,000 ریال ب) 93,000 ریال ج) 51,000 ریال د) 54,000 ریال

پاسخ درست: **گزینه «د»**

فقط سفارش 11 در جریان ساخت باقی مانده است؛ در روش نرمال سربار با نرخ جذب محاسبه می‌شود (نه سربار واقعی):

سربار جذب‌شده = 16,000 × %50 = 8,000

مانده = 30,000 + 16,000 + 8,000 = 54,000 ریال

۳۸ صفحه ۱۸۹ مسئله

۱ـ۶ـ شرکت سهامی کارتن ایران از سیستم هزینه‌یابی سفارش استفاده می‌نماید. اطلاعات مربوط به دوره مالی جاری از دفاتر شرکت استخراج شده است: موجودی مواد مستقیم اول/پایان دوره 1,250,000 / 1,460,000؛ موجودی سفارشات در جریان ساخت 780,000 / 1,130,000؛ موجودی کالای ساخته‌شده 1,900,000 / 2,100,000؛ خرید مواد طی دوره 3,180,000؛ کار مستقیم 2,170,000؛ سربار ساخت به نرخ 60% دستمزد مستقیم 1,302,000؛ هزینه‌های واقعی سربار در پایان دوره 1,182,000 ریال.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

مطلوبست: تهیه صورت قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده و فروش‌رفته شرکت

شرح	مبلغ جزئی	مبلغ کل
موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره		780,000
موجودی مواد اول دوره	1,250,000	
خرید مواد طی دوره	3,180,000	
مواد آماده مصرف	4,430,000	
کسر می‌شود: موجودی مواد پایان دوره	1,460,000	
مواد مستقیم مصرف‌شده		2,970,000
کار مستقیم		2,170,000
سربار ساخت جذب‌شده (60% دستمزد)		1,302,000
جمع هزینه‌های تولید طی دوره		6,442,000
قیمت تمام‌شده کالای در جریان ساخت		7,222,000
کسر می‌شود: موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره		1,130,000
قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده		6,092,000
اضافه می‌شود: موجودی کالای ساخته‌شده اول دوره		1,900,000
قیمت تمام‌شده کالای آماده برای فروش		7,992,000
کسر می‌شود: موجودی کالای ساخته‌شده پایان دوره		2,100,000
قیمت تمام‌شده کالای فروش‌رفته (قبل از تعدیل سربار)		5,892,000
کسر می‌شود: اضافه جذب سربار (1,302,000 – 1,182,000)		120,000
قیمت تمام‌شده کالای فروش‌رفته		5,772,000

چون سربار جذب‌شده از سربار واقعی بیشتر است، اضافه جذب سربار از بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته کسر می‌شود.

۳۹ صفحه ۱۹۰ مسئله

۲ـ۶ـ شرکت سهامی کاردان جهت محاسبه بهای تمام‌شده محصول از سیستم هزینه‌یابی سفارشات استفاده می‌نماید و اطلاعات موجودی‌های اول دوره: مواد مستقیم 1,150,000؛ کالای در جریان ساخت (سفارش 110) 565,000؛ کالای ساخته‌شده (106) 1,750,000 ریال.

1ـ سه سفارش 110، 111 و 112 در جریان ساخت است. 2ـ مواد مستقیم خریداری‌شده 4,600,000 و مواد غیرمستقیم 420,000 ریال به‌صورت نقد. 3ـ صدور مواد مستقیم به تولید 3,200,000 که برای سفارشات 110، 111 و 112 به ترتیب 200,000، 1,650,000 و 1,350,000 ریال است. 4ـ صدور 180,000 ریال مواد غیرمستقیم به تولید. 5ـ دستمزد مستقیم سفارشات 110، 111 و 112 به ترتیب 170,000، 465,000 و 380,000 ریال. 6ـ دستمزد غیرمستقیم 155,000 ریال. 7ـ سایر هزینه‌های غیرمستقیم واقعی 365,000 ریال. 8ـ هزینه‌های واقعی سربار با درصدهای 20% (سفارش 110)، 55% (سفارش 111) و 25% (سفارش 112) بین سفارشات سرشکن می‌گردد. 9ـ طی دوره سفارشات 110 و 111 تکمیل گردیده است. 10ـ سفارشات (106) و (110) به خریدار تحویل گردید.

مطلوبست: 1ـ ثبت عملیات دوره در دفتر روزنامه و انتقال به دفتر کل (T) 2ـ تهیه سه کارت هزینه سفارش و محاسبه بهای تمام‌شده هر سفارش 3ـ تهیه صورت قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده و کالای فروش‌رفته برای دوره مالی

سربار واقعی دوره = 180,000 + 155,000 + 365,000 = 700,000؛ سهم سفارشات: 110 = 140,000، 111 = 385,000، 112 = 175,000. (چون سرشکن بر اساس هزینه واقعی انجام می‌شود، سربار واقعی مستقیماً به سفارشات تخصیص یافته و کسر یا اضافه جذب ایجاد نمی‌شود.)

1ـ ثبت‌های روزنامه:

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل موجودی مواد	5,020,000	
	حساب‌های پرداختنی / صندوق		5,020,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	3,200,000	
	کنترل سربار ساخت	180,000	
	کنترل موجودی مواد		3,380,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	1,015,000	
	کنترل سربار ساخت	155,000	
	کنترل هزینه حقوق و دستمزد		1,170,000
	کنترل سربار ساخت	365,000	
	حساب‌های پرداختنی و سایر (هزینه‌های واقعی)		365,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	700,000	
	کنترل سربار ساخت		700,000
	موجودی کالای ساخته‌شده	3,575,000	

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل سفارشات در جریان ساخت		3,575,000
	بهای تمام‌شده کاالی فروش‌رفته	2,825,000	
	موجودی کاالی ساخته‌شده		2,825,000

2ـ کارت‌های هزینه سفارش:

سفارش	موجودی اول	مواد مستقیم	دستمزد مستقیم	سربار	بهای تمام‌شده
110	565,000	200,000	170,000	140,000	1,075,000
111	ـ	1,650,000	465,000	385,000	2,500,000
112	ـ	1,350,000	380,000	175,000	1,905,000
جمع	565,000	3,200,000	1,015,000	700,000	5,480,000

سفارشات 110 و 111 تکمیل شده‌اند (3,575,000 ریال به کالای ساخته‌شده منتقل شد) و سفارش 112 (1,905,000 ریال) در جریان ساخت باقی مانده است.

3ـ صورت قیمت تمام‌شده:

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

شرح	مبلغ جزئی	مبلغ کل
موجودی کالای در جریان ساخت اول		565,000
موجودی مواد اول دوره	1,150,000	
خرید مواد (مستقیم و غیرمستقیم)	5,020,000	
مواد آماده مصرف	6,170,000	
کسر می‌شود: موجودی مواد پایان	2,790,000	
مواد مصرف‌شده	3,380,000	
کسر می‌شود: مواد غیرمستقیم	180,000	
مواد مستقیم مصرف‌شده		3,200,000
کار مستقیم		1,015,000
سربار ساخت (واقعی تخصیص‌یافته)		700,000
جمع هزینه‌های تولید		4,915,000
قیمت تمام‌شده کالای در جریان ساخت		5,480,000
کسر می‌شود: کالای در جریان ساخت پایان (سفارش 112)		1,905,000
قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده		3,575,000
اضافه می‌شود: کالای ساخته‌شده اول (سفارش 106)		1,750,000
کالای آماده برای فروش		5,325,000
کسر می‌شود: کالای ساخته‌شده پایان (سفارش 111)		2,500,000
قیمت تمام‌شده کالای فروش‌رفته (106 و 110)		2,825,000

مانده‌ها: موجودی مواد 2,790,000، کنترل سفارشات در جریان ساخت 1,905,000، موجودی کالای ساخته‌شده 2,500,000. (بهای فروش داده نشده و ثبت فروش انجام نمی‌شود.)

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۰ صفحه ۱۹۰ مسئله

۳ـ۶ـ شرکت سهامی باستان از سیستم هزینه‌یابی سفارشات استفاده می‌نماید. اطلاعات تیرماه سال جاری:

1ـ سفارش (45) موجودی سفارشات در جریان ساخت اول دوره است و بهای تمام‌شده آن شامل مواد اولیه 184,000، کار مستقیم 128,000، سربار ساخت جذب‌شده 64,000 (جمع 376,000) ریال می‌باشد. 2ـ

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

سربار ساخت بر مبنای 50% کار مستقیم جذب می‌شود و در پایان هر ماه کسر یا اضافه جذب سربار به بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته منتقل می‌گردد. 3ـ دو سفارش 46 و 47 در اوایل تیرماه دریافت و تولید شد. 4ـ جمع مواد مصرف‌شده در تیرماه 426,000 ریال. 5ـ جمع کار مستقیم تیرماه 252,000 ریال. 6ـ جمع هزینه‌های واقعی سربار ساخت 220,000 ریال. 7ـ در پایان تیرماه سفارشات 45 و 46 تکمیل شد ولی سفارش 47 در جریان ساخت است؛ مواد مستقیم و کار مستقیم سفارش 47 به ترتیب 120,000 و 56,000 ریال می‌باشد.

مطلوبست: 1ـ محاسبه قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده در تیرماه 2ـ محاسبه کسر یا اضافه جذب سربار در پایان تیرماه

```
سربار جذب‌شده تیرماه = 252,000 × %50 = 126,000
هزینه‌های افزوده‌شده در تیر = 426,000 + 252,000 + 126,000 = 804,000
سفارش 47 (در جریان ساخت پایان) = 120,000 + 56,000 + 28,000 = 204,000
قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده = 376,000 + 804,000 – 204,000 = 976,000 ریال
```

1ـ قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده (سفارشات 45 و 46) = **976,000 ریال**.

2ـ سربار واقعی 220,000 – سربار جذب‌شده 126,000 = 94,000 ریال **کسر جذب سربار** (به بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته اضافه می‌شود).

۴۱ صفحه ۱۹۱ **مسئله**

۴ـ۶ـ شرکت تولیدی آرمان از سیستم هزینه‌یابی سفارشات استفاده می‌نماید. اطلاعات شهریورماه: موجودی کالای در جریان ساخت 6/1 375,000؛ خرید مواد اولیه به‌صورت نقد 450,000؛ صدور مواد اولیه به تولید 240,000؛ صدور مواد غیرمستقیم 90,000؛ دستمزد مستقیم 720,000؛ دستمزد غیرمستقیم 360,000؛ سربار ساخت واقعی 760,000؛ سربار ساخت جذب‌شده با نرخ 185% دستمزد مستقیم. سفارشاتی به قیمت تمام‌شده 1,320,000 در شهریور تکمیل گردید. سفارشاتی به قیمت تمام‌شده 1,500,000 با 25% سود نسبت به قیمت تمام‌شده نقداً به فروش رسید.

مطلوبست: 1ـ ثبت کلیه عملیات شهریورماه 2ـ تعیین مانده حساب کالای در جریان ساخت پایان دوره 3ـ محاسبه کسر یا اضافه جذب سربار و انتقال این مانده به حساب قیمت تمام‌شده کالای فروش‌رفته

فرض: سربار واقعی 760,000 ریال شامل مواد غیرمستقیم 90,000 و دستمزد غیرمستقیم 360,000 است و باقی‌مانده (310,000) سایر هزینه‌های واقعی سربار می‌باشد.

```
سربار جذب‌شده = 720,000 × %185 = 1,332,000
بهای فروش = 1,500,000 × %125 = 1,875,000
```

1ـ ثبت‌ها:

نوشته‌ای برای موفقیت

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل موجودی مواد	450,000	
	صندوق		450,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	240,000	
	کنترل سربار ساخت	90,000	
	کنترل موجودی مواد		330,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	720,000	
	کنترل سربار ساخت	360,000	
	کنترل هزینه حقوق و دستمزد		1,080,000
	کنترل سربار ساخت	310,000	
	حساب‌های پرداختنی و سایر		310,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	1,332,000	
	کنترل سربار ساخت		1,332,000
	موجودی کالای ساخته‌شده	1,320,000	
	کنترل سفارشات در جریان ساخت		1,320,000
	صندوق	1,875,000	
	فروش		1,875,000
	بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته	1,500,000	
	موجودی کالای ساخته‌شده		1,500,000

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

```
ـ مانده کالای در جریان ساخت پایان = 375,000 + 240,000 + 720,000 - 1,332,000 = 1,347,000 ریال
```

3ـ سربار جذب‌شده 1,332,000 - سربار واقعی 760,000 = 572,000 ریال **اضافه جذب سربار** (مانده بستانکار کنترل سربار ساخت):

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل سربار ساخت	572,000	
	کسر یا اضافه جذب سربار		572,000
	کسر یا اضافه جذب سربار	572,000	

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته		572,000

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۲ صفحه ۱۹۲ مسئله

۵ـ۶ـ شرکت سهامی پاک‌وش دارای دو دایره ماشین‌کاری و مونتاژ می‌باشد. اطلاعات تولید دی‌ماه: خرید مواد اولیه 1,200,000؛ صدور مواد مستقیم به تولید 960,000؛ صدور مواد غیرمستقیم 80,000؛ دستمزد مستقیم 780,000؛ دستمزد غیرمستقیم 100,000؛ هزینه بیمه و تعمیر 240,000؛ هزینه استهلاک ماشین‌آلات 120,000. سربار کارخانه از قرار 54 ریال برای هر ساعت کار مستقیم جذب سفارشات می‌گردد و ساعت کار مستقیم انجام‌شده 19,600 ساعت است. کالای ساخته‌شده به مبلغ 2,176,000 به انبار منتقل گردید. کالایی به قیمت تمام‌شده 2,050,000 به مبلغ 2,400,000 نقداً به فروش رسید.

مطلوبست: 1ـ ثبت کلیه عملیات در دفتر روزنامه و انتقال به حساب‌های دفتر کل 2ـ محاسبه کسر یا اضافه جذب سربار 3ـ ثبت بستن کسر یا اضافه جذب سربار با قیمت تمام‌شده کالای فروش‌رفته 4ـ مانده حساب‌های کنترل کالای در جریان ساخت و موجودی کالای ساخته‌شده

فرض: خرید مواد به‌صورت نسیه است و از موجودی‌های اول دوره صرف‌نظر می‌شود.

```
سربار جذب‌شده = 19,600 × 54 = 1,058,400
سربار واقعی = 80,000 + 100,000 + 240,000 + 120,000 = 540,000
```

1ـ ثبت‌ها:

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل موجودی مواد	1,200,000	
	حساب‌های پرداختنی		1,200,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	960,000	
	کنترل سربار ساخت	80,000	
	کنترل موجودی مواد		1,040,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	780,000	
	کنترل سربار ساخت	100,000	
	کنترل هزینه حقوق و دستمزد		880,000
	کنترل سربار ساخت	360,000	

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	پیش‌پرداخت بیمه / حساب‌های پرداختنی (بیمه و تعمیر)		240,000
	استهلاک انباشته ماشین‌آلات		120,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	1,058,400	
	کنترل سربار ساخت		1,058,400
	موجودی کالای ساخته‌شده	2,176,000	
	کنترل سفارشات در جریان ساخت		2,176,000
	صندوق	2,400,000	
	فروش		2,400,000
	بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته	2,050,000	
	موجودی کالای ساخته‌شده		2,050,000

2ـ سربار جذب‌شده 1,058,400 – سربار واقعی 540,000 = 518,400 ریال **اضافه جذب سربار**.

3ـ بستن:

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل سربار ساخت	518,400	
	کسر یا اضافه جذب سربار		518,400
	کسر یا اضافه جذب سربار	518,400	
	بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته		518,400

ـ کنترل کالای در جریان ساخت = 960,000 + 780,000 + 1,058,400 – 2,176,000 = 622,400 ریال (بدهکار)
موجودی کالای ساخته‌شده = 2,176,000 – 2,050,000 = 126,000 ریال (بدهکار)

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۳ صفحه ۱۹۲ مسئله

۶ـ۶ـ شرکت سهامی سرو به ساخت یک سفارش با شماره (161) اشتغال دارد. اطلاعات: الف) صدور 153,000 ریال مواد مستقیم به تولید طی برگ درخواست مواد شماره 71؛ ب) برای ساخت این سفارش 10 ساعت کار روزانه به مدت 6 روز لازم است. نرخ ساعتی دستمزد 250 ریال و چنانچه بیش از 50 ساعت کار عادی لازم باشد، مابه‌التفاوت اضافه‌کاری محسوب شده و برای هر ساعت کار اضافی 40% علاوه بر دستمزد عادی

پرداخت می‌شود؛ ج) سربار ساخت معادل 60% دستمزد مستقیم جذب سفارش می‌گردد؛ د) تعداد تولید این سفارش 80 واحد؛ هـ) شروع سفارش 2/1 و تاریخ تحویل 2/25؛ و) بهای فروش یک واحد 6,000 ریال؛ ز) هزینه‌های اداری، توزیع و فروش معادل 4% جمع مبلغ فروش.

مطلوبست: تهیه یک کارت هزینه برای سفارش شماره (161) و محاسبه بهای تمام‌شده سفارش فروش‌رفته و محاسبه سود یا زیان حاصل از فروش در کارت

فرض: دستمزد مستقیم شامل فوق‌العاده اضافه‌کاری نیز می‌شود و سربار 60% آن جذب می‌گردد.

```
ساعت کار = 10 × 6 = 60 ساعت؛ عادی 50 ساعت و اضافه‌کاری 10 ساعت
دستمزد عادی = 50 × 250 = 12,500
اضافه‌کاری = 10 × 250 × %140 = 3,500
دستمزد مستقیم = 16,000؛ سربار جذب‌شده = 16,000 × %60 = 9,600
```

کارت هزینه سفارش شماره 161 — تعداد 80 واحد، شروع 2/1، تحویل 2/25

شرح	تاریخ	مبلغ
مواد مستقیم (برگ درخواست 71)	2/1	153,000
کار مستقیم		16,000
سربار ساخت جذب‌شده		9,600
جمع بهای تمام‌شده سفارش		178,600
بهای تمام‌شده هر واحد (÷ 80)		2,232.50
بهای فروش (80 × 6,000)	2/25	480,000
سود ناخالص		301,400
هزینه‌های اداری، توزیع و فروش (4%)		19,200
سود خالص سفارش		282,200

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۴۴ صفحه ۱۹۳ مسئله

۷ـ۶ـ شرکت تولیدی بامداد بهای تمام‌شده محصولات تولیدی را با به‌کارگیری سیستم هزینه‌یابی سفارش کار محاسبه می‌نماید. تولید این شرکت ساخت ماشین‌های مخصوص است. اطلاعات 7/1 (اول دوره): موجودی مواد اولیه 385,000؛ موجودی کار در جریان ساخت 120,000 (مواد 60,000، دستمزد مستقیم 40,000، سربار جذب‌شده 20,000). عملیات مهرماه: خرید مواد اولیه 650,000؛ دستمزد مستقیم مربوط به سفارشات ساخته‌شده شامل 7,500 ساعت کار مستقیم به نرخ ساعتی 65 ریال؛ سربار ساخت به نرخ 25

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

ریال در هر ساعت جذب می‌گردد. در 7/30 (پایان دوره): موجودی مواد اولیه 415,000؛ موجودی کار در جریان ساخت: مواد 145,000، دستمزد مستقیم 135,000، سربار جذب‌شده 110,000 (جمع 390,000).

مطلوبست: تهیه صورت قیمت تمام‌شده محصولات ساخته‌شده

شرح	مبلغ جزئی	مبلغ کل
موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره		120,000
موجودی مواد اول دوره	385,000	
خرید مواد	650,000	
مواد آماده مصرف	1,035,000	
کسر می‌شود: موجودی مواد پایان دوره	415,000	
مواد مستقیم مصرف‌شده		620,000
کار مستقیم (65 × 7,500)		487,500
سربار ساخت جذب‌شده (25 × 7,500)		187,500
جمع هزینه‌های تولید		1,295,000
قیمت تمام‌شده کالای در جریان ساخت		1,415,000
کسر می‌شود: موجودی کالای در جریان ساخت پایان		390,000
قیمت تمام‌شده محصولات ساخته‌شده		1,025,000

۴۵ صفحه ۱۹۳ مسئله

۸ـ۶ـ شرکت سهامی برکت از سیستم هزینه‌یابی سفارشات جهت محاسبه بهای تمام‌شده کالای ساخته‌شده استفاده می‌نماید. این شرکت یک نوع محصول تولید می‌نماید. اطلاعات: 1ـ جمع هزینه‌های تولید در سال مالی 22,000,000 ریال (شامل مواد و دستمزد بر اساس مبالغ واقعی و سربار ساخت جذب‌شده؛ نرخ جذب بر اساس دستمزد مستقیم). 2ـ قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده طی دوره 18,900,000 ریال. 3ـ سربار کارخانه معادل 80% دستمزد مستقیم جذب می‌شود و دستمزد مستقیم معادل 30% جمع هزینه‌های تولید است. 4ـ موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره معادل 60% موجودی پایان دوره است.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

مطلوبست: تهیه صورت قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده برای دوره مالی

```
دستمزد مستقیم = 22,000,000 × %30 = 6,600,000
سربار جذب‌شده = 6,600,000 × %80 = 5,280,000
مواد مستقیم = 22,000,000 – 6,600,000 – 5,280,000 = 10,120,000
در جریان ساخت پایان = E ← 0/6 = اول E ← 18,900,000 = 0/6E + 22,000,000 – E
؛ موجودی اول = 7,750,000 – 4,650,000 = E ← 3,100,000 = 0/4E
```

شرح	مبلغ جزئی	مبلغ کل
موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره		4,650,000
مواد مستقیم مصرف‌شده		10,120,000
کار مستقیم		6,600,000
سربار ساخت جذب‌شده		5,280,000
جمع هزینه‌های تولید		22,000,000
قیمت تمام‌شده کالای در جریان ساخت		26,650,000
کسر می‌شود: موجودی کالای در جریان ساخت پایان		7,750,000
قیمت تمام‌شده کالای ساخته‌شده		18,900,000

۴۶ صفحه ۱۹۴ مسئله

۹ـ۶ـ اطلاعات به‌دست‌آمده از کارخانه نواندیش که از سیستم هزینه‌یابی سفارشات استفاده می‌نماید: 1ـ دستمزد مستقیم پرداخت‌شده در مردادماه 450,000 ریال. 2ـ نرخ جذب سربار بر اساس دستمزد معادل 120% دستمزد مستقیم. 3ـ هزینه‌های واقعی سربار طی مردادماه: مواد غیرمستقیم 238,000؛ هزینه استهلاک ماشین‌آلات 210,000؛ هزینه استهلاک ساختمان کارخانه 150,000 ریال.

مطلوبست: ثبت‌های حسابداری مربوط به هزینه‌های واقعی سربار و سربار ساخت جذب‌شده

```
سربار جذب‌شده = 450,000 × %120 = 540,000
سربار واقعی = 238,000 + 210,000 + 150,000 = 598,000
```

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل سربار ساخت	598,000	
	کنترل موجودی مواد		238,000
	استهلاک انباشته ماشین‌آلات		210,000
	استهلاک انباشته ساختمان کارخانه		150,000

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	540,000	
	کنترل سربار ساخت		540,000

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۴۷ صفحه ۱۹۴ مسئله

۱۰ـ۶ـ شرکت تولیدی گل‌برگ بهای تمام‌شده محصولات خود را با استفاده از سیستم هزینه‌یابی سفارشات محاسبه می‌نماید. عملیات آبان‌ماه: 1ـ خرید 1,700,000 ریال مواد اولیه به‌صورت نسیه. 2ـ سفارش شماره (21) در دست ساخت است: مواد مستقیم مصرفی 290,000 و مواد کمکی مصرفی 20,000 ریال. 3ـ برای ساخت این سفارش 180,000 ریال دستمزد مستقیم پرداخت گردید. 4ـ هزینه‌های غیرمستقیم واقعی: اجاره کارخانه 42,000؛ دستمزد غیرمستقیم 26,000؛ مواد غیرمستقیم 28,000؛ استهلاک ماشین‌آلات 32,000 ریال. 5ـ سربار ساخت با نرخ 65% دستمزد مستقیم جذب می‌گردد. 6ـ کالاهایی به قیمت تمام‌شده 520,000 به انبار کالای ساخته‌شده منتقل و به مبلغ 680,000 به‌صورت نسیه فروخته شد. 7ـ هزینه‌های اداری، توزیع و فروش معادل 4% بهای فروش.

مطلوبست: 1ـ ثبت‌های روزنامه و انتقال به حساب‌های دفتر کل 2ـ تهیه یک کارت هزینه سفارش و محاسبه بهای تمام‌شده و سود یا زیان حاصل از تولید و فروش سفارش 3ـ محاسبه کسر یا اضافه جذب سربار و ثبت بستن این حساب با حساب بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته

```
سربار واقعی = 20,000 + 26,000 + 28,000 + 42,000 + 32,000 = 148,000
سربار جذب‌شده = %65 × 180,000 = 117,000
هزینه اداری و فروش = %4 × 680,000 = 27,200
```

1ـ ثبت‌ها:

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل موجودی مواد	1,700,000	
	حساب‌های پرداختنی		1,700,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	290,000	
	کنترل سربار ساخت	20,000	
	کنترل موجودی مواد		310,000

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	180,000	
	کنترل سربار ساخت	26,000	
	کنترل هزینه حقوق و دستمزد		206,000
	کنترل سربار ساخت	102,000	
	کنترل موجودی مواد		28,000
	حساب‌های پرداختنی (اجاره)		42,000
	استهلاک انباشته ماشین‌آلات		32,000
	کنترل سفارشات در جریان ساخت	117,000	
	کنترل سربار ساخت		117,000
	موجودی کالای ساخته‌شده	520,000	
	کنترل سفارشات در جریان ساخت		520,000
	حساب‌های دریافتنی	680,000	
	فروش		680,000
	بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته	520,000	
	موجودی کالای ساخته‌شده		520,000
	هزینه‌های اداری، توزیع و فروش	27,200	
	حساب‌های پرداختنی / صندوق		27,200

کارت هزینه سفارش شماره 21

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

شرح	مبلغ
مواد مستقیم	290,000
کار مستقیم	180,000
سربار ساخت جذب‌شده (65%)	117,000
جمع بهای تمام‌شده سفارش (قبل از تعدیل)	587,000
بخش تکمیل‌شده و فروش‌رفته	520,000
باقی‌مانده در جریان ساخت	67,000
بهای فروش بخش فروش‌رفته	680,000
سود ناخالص (680,000 - 520,000)	160,000
هزینه اداری و فروش (4%)	27,200
سود خالص	132,800

3ـ سربار واقعی 148,000 - سربار جذب‌شده 117,000 = 31,000 ریال **کسر جذب سربار**؛ چون مبلغ قابل‌ملاحظه نیست، مستقیماً به بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته منتقل می‌شود:

تاریخ	شرح حساب	بدهکار	بستانکار
	بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته	31,000	
	کنترل سربار ساخت		31,000

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت